

PROGRAM FORÅR 2012

TVÆRPILEN – VESTEJENS AMATØRRARKÆOLOGISKE FORENING

INDHOLD

Nyt fra Tværpilen	2
Nyt fra SDA.	2
Bestyrelse	3
Kontaktpersoner	3
Kontingent	3
Adresser	3
Kalender	4
Formanden har ordet.	5
Mød Tværpilen	5
Foredrag	6
Bustur til Ladby.	7
Generalforsamling	8
Udstillinger og museer	9
Tilmeldingskema.	10

Nyt Fra Tværpilen

Tværpilens nyhedsbrev udgives 4 gange om året – 1. marts, 1. maj, 1. oktober og 1. december.

Den elektroniske udgave af *Nyt fra Tværpilen* er gratis og suppleres lejlighedsvis med en 'Husk at'. Tilmeld dig ved at maile 'Nyhedsbrev' og din mail-adresse til Bente Larsen: larsen.bente@gmail.com

Ønsker du *Nyt fra Tværpilen* i papirudgave, sendes det som almindeligt brev og koster 35 kr. om året. Beløbet kan eventuelt betales sammen med kontingentet. Tilmeld dig via tilmeldingsskemaet på side 10 eller hos Bente Larsen på 4399 6898.

Husk at meddele os eventuelle ændringer i dine post- og mailadresser.

Stof til *Nyt fra Tværpilen* skal fremsendes senest en uge før udgivelsen.

SDA

Jyllandstræf

Søndag den 3. juni

Jelling

Tema: *Jelling*

Læs nærmere på SDA's hjemmeside:
<http://www.arkaeologi-sda.dk/>

Årsmøde og generalforsamling

Søndag den 22. april kl. 10-16

Foredrag ved museumsinspektør Mogens Bo Henriksen: *Bronzealderfyrster med internationale netværk*
Vestfyns Hjemstavns gård i Glamsbjerg

Tværpilens medlemmer er meget velkomne til at deltage i træffet og årsmødet.

Husk også, at du som medlem af Tværpilen kan tegne abonnement på SDA's spændende blad *Fund&Fortid* for blot 160 kr. Se annonce side 4.

BESTYRELSE

Formand Bente Leweson Solhusene 15 1.v. 2620 Albertslund 3023 0948 kontakt@tvaerpilen.dk	Næstformand Nina Bech Sankt Ibs Allé 40 2630 Taastrup 4399 5713 ninabech@dbmail.dk	Kasserer Birthe Petersen Solnavej 74 1.v. 2860 Søborg 39690553 bip11@webspeed.dk
Sekretær Bente Larsen Egevangshusene 71 2630 Taastrup 2893 9467 larsen.bente@gmail.com	Bestyrelsesmedlem Lina Poll Snogholmvej 11 2750 Ballerup 4497 8869 l.Poll@mail.dk	Bestyrelsesmedlem Bent Pedersen Septembervej 4 2730 Herlev 4492 4000 bent-p@pc.dk
Bestyrelsesmedlem Jørgen Christensen Johan Kellers Vej 24 2.v. 2450 København SV 3321 2416 jkcsyd@gmail.com	Suppleanter Palle Fønnesbo Ninna Thomsen Ann Welling Jens V. Bruun	Revisor Sven Erik Nordal Rask 4373 9403 Revisorsuppleant Palle Fønnesbo

KONTAKTPERSONER

Udgravning/rekognosering Ninna Thomsen, 3324 0822, ninnathomsen@privat.dk Nina Bech	Detektorgruppen Palle Fønnesbo, 4399 3742, inge-palle@mail.dk Jørgen Christensen	Redaktionsgruppen Bent Pedersen Nina Bech Bente Leweson
Vikingegruppen Bent Pedersen Finn Rasmussen, 4798 7804, f.r@get2net.dk	Turgruppen Bent Pedersen Ninna Thomsen, 2934 3316, ninnathomsen@privat.dk	Folkeuniversitetsgruppen Nina Bech Bente Leweson

KONTINGENT

Medlemstype og pris Enkelt 175 kr. Familie 250 kr. Studerende 75 kr.	Betalingsformer Kontooverførsel: reg.nr. 1551 kontonr. 5684382 Indbetalingskort: korttype +01 kode 5684382 (via Netbank)
--	---

ADRESSER

Taastrup Medborgerhus Taastrup Hovedgade 71 2630 Taastrup 4335 2790	Kroppedal Kroppedals Allé 3 2630 Taastrup 4330 3026	Sagnlandet Lejre Slangealleen 2 4320 Lejre 4648 0878
Blåkildegård Skolevej 54 2630 Taastrup 4335 3610	Københavns Museum Vesterbrogade 59 1620 København V 3321 0772	Lejre Museum Orehøjvej 4 B 4320 Lejre 4648 1468

KALENDER FORÅR 2012

Januar

Mød Tværpilen i Medborgerhuset
Tirsdag den 24. januar kl. 19.00-21.45, lokale 4

Februar

Det danske sprog
Foredrag ved Jan Katlev, ph.d. i lingvistik
Onsdag den 1. februar kl. 19.30
Taastrup Medborgerhus

Mød Tværpilen i Medborgerhuset
Tirsdag den 21. februar kl. 19.00-21.45, lokale 4

Marts

Metroudgravningerne
Foredrag ved Hoda El-Sharnouby, museumsinspektør
Lørdag den 17. marts kl. 11-13
Københavns Museum

Mød Tværpilen i Medborgerhuset
Tirsdag den 20. marts kl. 19.00-21.45, lokale 3

April

Generalforsamling
Torsdag den 12. april kl. 19.30
Taastrup Medborgerhus

Maj

Tur til pottemagerværkstedet i Sagnlandet
Foredrag ved pottemager Inger Hildebrandt
Onsdag den 9. maj kl. 18.30 (evt. picnic kl. 17.00)
Sagnlandet Lejre

Juni

Bustur til Ladby
Lørdag den 2. juni
Afgang kl. 8.30 fra Valby Station
kl. 9.00 fra Høje Taastrup Station
Hjemkomst kl. 18.00 til Høje Taastrup Station
kl. 18.30 til Valby Station

Sammenslutningen af Danske Amatørarkæologer (SDA) udsender medlemsbladet "Fund&Fortid" fire gange om året, i marts, juni, september og december. Bladet rummer 28 sider, rigt illustreret i farver.

Gennem Tværpilen og foreningens medlemskab af SDA kan du abonnere på bladet og modtage de fire numre på din hjemmeadresse for kun 160 kr. om året (ellers koster det 220 kr.)

Bladet sigter primært mod amatørarkæologen og detektorføreren. Her kan de berette de om deres nye og interessante fund og få fotografier af dem offentliggjort.

Her er plads for foreningsmedlemmers fortællinger om oplevelsesrige ture, udflugter og rejser med arkæologiske og forhistoriske temaer. Her bringes portrætter af entusiastiske amatørarkæologer, samt reportager om nogle af de mange udgravninger og aktiviteter, som landets foreninger tager del i.

Åbenhed, bredde og fascination ved forhistorien i dens mange aspekter er en ledetråd ved redaktionen af bladet.

Abonnement kan bestilles hos kasserer Jens V. Bruun på kasserer@arkaeologi-sda.dk eller 2014 4321.

Til venstre ses forsiden af jubilæumsnummeret fra 2010, der sammen med det efterfølgende nummer behandler temaet 'Tro og kult i oldtiden'. Temanumrene sælges samlet for 50 kr. + porto.

Godt nytår og tak for 2011!

Så kom vi ud af endnu en lærerig sæson med foredrag og Folkeuniversitet. Vi har oplevet en dramatisering af *Ottars audiens hos kong Alfred* – ja, visse har endda selv spillet med! Vi hørte om vikingernes magtcentrum ved Slien og otte spændende foredrag om Samsøs arkæologi. Vi deltog i høstfest på Blåkildegård og vores gravepiger gravede potteskår og andet frem af Vestegnens muld.

Foran os ligger forårssæsonen 2012 uden Folkeuniversitet, men til gengæld med tre *Mød Tværpilen*-aftener, så vi alligevel får set noget hinanden. Vi skal også på hele tre ture ud af huset – først til Københavns Museum for at høre om Metroudgravningerne, dernæst til Sagnlandet Lejre for at se og høre om pottemagerarbejde gennem tiden og sidst men ikke mindst på bustur til Ladby og andre attraktioner på Nordfyn.

Jeg glæder mig til at se jer!

Bente Leweson

Mød Tværpilen i Medborgerhuset

Tre tirsdagsaftener kl. 19.00-21.45
24. januar, 21. februar og 20. marts

Vi har tidligere holdt *Mød Tværpilen* i Medborgerhuset, dels for at hverve nye medlemmer til Tværpilen, dels for at give 'gamle' medlemmer lejlighed til at mødes. Nye kunder i butikken har det været småt med, men det har været mægtig hyggeligt for os selv. Derfor har vi nu beluttet at holde *Mød Tværpilen* en gang om måneden her i forårssæsonen, hvor vi ikke har Folkeuniversitet.

Mød Tværpilen skal først og fremmest give os lejlighed til at lære hinanden bedre at kende og fortælle hinanden om vores oplevelser med arkæologien – små som store. Men *Mød Tværpilen* kan også være forum for udveksling af gode råd, tips til museumsbesøg, ideer til litteratur mm., og for spændende debatter, eller foredrag, evt. ledsaget af dias, powerpoint, video eller andet (aftales med bestyrelsen i god tid af hensyn til planlægning og fremskaffelse af udstyr).

Jens V. Bruun har lovet at lægge for den 24. januar, dels med en lille video om målene for vores sommertur den 2. juni (ca. 4 min.), og dels med et oplæg om emnet: *Hvor troværdige er restaureringerne rundt om i Europa?* Bedømt ud fra nogle videooptagelser fra hans rejser til Portugal og Malta-Gozo (ca. 18 min. hver).

Vi modtager meget gerne forslag til emner til debat og fordybelse og glæder os til at møde jer i Medborgerhuset.

FOREDRAG

Det danske sprog

Foredrag ved Jan Katlev, ph.d. i lingvistik
Onsdag den 1. februar kl. 19.30
Taastrup Medborgerhus

Vi har tidligere hørt om vikingernes dansk og om sproget i kendte runeindskrifter. Det var mægtig spændende og vi vil gerne vide meget mere. Derfor har vi inviteret Jan Katlev til at komme og fortælle noget om det danske sprogs historie fra indoeuropæisk til dansk. Jan Katlev har tidligere undervist på Folkeuniversitetet i emnet, han er tilknyttet Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og har bl.a. skrevet *Politikens etymologisk ordbog* (2000) og *Hvorfor siger vi sådan* (2001).

Metroudgravningerne

Foredrag ved Hoda El-Sharnouby, museumsinspektør
Lørdag den 17. marts kl. 11-13
Københavns Museum

Efter endnu et år med Metroudgravninger flere steder i vores hovedstad, kan vi se frem til at høre Hoda El-Sharnouby fortælle om de sidste spændende fund fra den Københavnske undergrund.

Tur til pottemagerværkstedet i Sagnlandet

Foredrag ved pottemager Inger Hildebrandt
Onsdag den 9. maj kl. 18.30 (evt. picnic kl. 17)
Sagnlandet Lejre

Pottemagerarbejde er kendt herhjemme, fra de første mennesker indvandrede og helt op til vore dage.

I Sagnlandet Lejre, det tidligere Lejre Forsøgscenter, har Inger Hildebrandt igennem mange år arbejdet med at rekonstruere lertøj fra forskellige perioder, dels i forbindelse med eksperimenter, dels for at forsyne de historiske værksteder med autentisk køkkentøj.

I hendes værksted, som er fyldt med rekonstruktioner, skal vi høre om, hvordan man op gennem tiden har udviklet nye metoder til behandling af leret – magring, formning, brænding mv. Måske nogen selv vil have en klump ler i hånden eller prøve at knuse en ildskørnet granitsten.

Vi kan starte med at spise vores medbragte mad i det grønne, hvis der er stemning for det. Landskabet er, som de fleste af jer sikkert ved, noget af det smukkeste landet byder på, og der er flere overdækkede steder, hvis vejrguderne er på bøndernes side den dag.

På bagsiden kan I tilmelde jer og samtidig tilkendegive, om I kommer til spisning kl. 17.

Tværpilen betaler jeres entre (40 kr.) og så kan I selv vælge om I vil benytte jer af et godt tilbud fra Sagnlandet – betal 60 kr. oveni og få et sæsonkort.

Inger Hildebrandt i sit rette element

UDFLUGTER

Bustur til Ladby

Lørdag den 2. juni

Kl. 8.30 afgang fra Valby Station (Lyshøjgårdsvej) og kl. 9.00 afgang fra Høje Taastrup Station (taxasiden)

Kl. 18.00 hjemkomst til Høje Taastrup og kl. 18.30 hjemkomst til Valby.

Vi starter dagen med to timer i bus og kører direkte til Glavendrup. Dagens indslag bliver som følger:

Glavendrupstenen – med Danmarks længste runeindskrift, rejst ca. år 900 over offerpræsten Alle, indgår i en skibssætning, oprindelig 60 m lang og 12 m bred, bestående af 2 rækker høje randsten.

Otterup – spisepause. Frokost på Otterup Hotel koster 100-150 kr., men vi forsøger at finde et godt sted i nærheden af hotellet, hvis nogle hellere vil spise medbragt mad.

Mårhøj – Moreshøj, Moseshøj, Marehøj, Morhøj.

Kendt jættestue har mange navne, og det gælder også for denne 5000 år gamle storstensgrav. Fra toppen af Mårhøj kan man se ud over Storebælt til den sjællandske kyst.

Vikingsmuseet Ladby – museets arkæologiske samlinger omfatter fund fra museets udgravninger, resultaterne af museets og amatørarkæologernes markvandring og genstande modtaget som gaver. Endelig rummer samlingen gods fra museets hovedattraktion, vikingeskibsgraven. Genstandene fra udgravningerne stammer især fra jernalderen. Fundene fra markvandringene er primært fra stenalderen.

Tværpilen giver eftermiddagskaffe med kage i museets lille cafe eller udendørs alt efter vejret.

Rynkeby Kirke – kalkmalerierne er fra omkring 1562-65. De forestiller hovedsagligt engle med instrumenter og har haft stor bevågenhed hos musikhistorikere. Kalkmalerierne blev fundet i 1964.

Efter en lang og, forhåbentlig, god dag på Nordfyn sætter vi atter kursen mod den sjællandske vestegn.

Mårhøj

Pris (transport, kaffe og kage):

300 kr. for Tværpilens medlemmer

400 kr. for gæster

Beløbet bedes indbetalt på Tværpilens konto:

reg.nr. 1551

kontonr. 5684382

Sidste frist for indbetaling er fredag den 20. april.

Bemærk venligst, at man først er endeligt tilmeldt, når vi har modtaget betalingen. Tilmeldingen er derefter bindende.

GENERALFORSAMLING

Ifølge foreningens vedtægt af 1. januar 2007 indkaldes hermed til Tværpilens ordinære, årlige generalforsamling

– torsdag den 12. april 2012 kl. 19.30 i Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71, Taastrup

Dagsorden ifølge vedtægt:

- 1) Valg af dirigent
- 2) Bestyrelsens beretning
- 3) a. Regnskab til godkendelse (decharge)
b. Budget og kontingent for det kommende år
- 4) Forslag (fremsendes til formanden senest 20. marts)
- 5) Valg
- 6) Eventuelt

Ad 3) Regnskab

Det reviderede regnskab vil foreligge på mødet, og kan tillige rekvireres hos kassereren 14 dage før generalforsamlingen.

Ad 5) Valg

Ifølge vedtægten er 3 bestyrelsesmedlemmer på valg i år. Det drejer sig om:

- Bente Leweson (p.t. formand)
- Bente Larsen (p.t. sekretær)
- Lina Poll

Herudover skal der vælges indtil 7 suppleanter, som er på valg hvert år. Suppleanterne er p.t.:

- Palle Fønnesbo
- Ninna Thomsen
- Ann Welling
- Jens V. Bruun

Til slut skal der vælges en revisor (p.t. Svend Erik Nordal Rask) og en revisorsuppleant (p.t. Palle Fønnesbo).

NB! Valget foretages under et, og de enkelte pladser fordeles under konstitueringen, som finder sted på et efterfølgende kort bestyrelsesmøde, formentlig samme aften i pausen. Bestyrelsen konstituerer sig med formand, næstformand, kasserer, sekretær og øvrige tre medlemmer samt suppleanter.

Vi ønsker at styrke bestyrelsen og dermed foreningen, og opfordrer derfor alle interesserede til at overveje at gå ind i bestyrelsesarbejdet. Alle medlemmer af Tværpilen kan på generalforsamlingen foreslå kandidater (også sig selv) til bestyrelsen. Der er ligeledes mulighed for genvalg. På mødet fremlægges en liste over kandidater til de ledige poster.

Efter pausen byder vi på kaffe og et lille foredrag, som endnu ikke er fastlagt – nærmere om det i Nyhedsbrevet 1. marts.

Vi glæder os til at se rigtig mange af jer til en hyggelig aften!

UDSTILLINGER OG MUSEER

www.kroppedal.dk/

Årets udgravninger 2011

Foredrag ved Kroppedals arkæologer
Tirsdag den 31. januar 2012 kl. 19.00

Kom og hør om bondestenalderens bopladser i Hedehusene, om en gravplads i Brøndby fra ældre jernalder og om den store viking fra Tåstrup. Undervejs vises der dias og det vil være muligt at se udvalgte fund fra udgravningerne. Museet byder på kaffe.

Pris: 40 kr. (gratis for medlemmer af Tværpilen).

Tilmelding til Inge Vest-Andersen, tlf. 4330 3023 tirsdag-fredag 12-16 eller mail inge.vest-andersen@kroppedal.dk.

Stenaldermarked

Weekenden den 16.-17. juni

Årets marked byder på alkens stenalderaktiviteter og Interesserede fra Tværpilen vil stå for en sandkasse, hvor de mindste kan lede efter stenaldersager.

Sæt X i kalenderen og se mere på kroppedal.dk, når tiden nærmer sig.

www.copenhagen.dk/

Nedenunder

Hverdage kl. 10-12 og 14-17, weekend kl. 10-17
Havesalen

Udstillingen viser nogle af de fund arkæologerne har gravet frem under de fire store Metrocityring-udgravninger. Omgivet af byens puls, indfanget i kæmpefotos af KON-TRAFRAME, giver udstillingen indblik i, hvad det er for en historie Københavns Museums arkæologer graver i.

Udstillingen viser udsnit af den historie, der har karakteriseret de enkelte steder:

Temaet for udgravningerne under Kongens Nytorv er militære genstande, fordi der netop her er spor fra flere generationers fæstningsanlæg. På Rådhuspladsen, hvor der engang var voldgrav og losseplads, er temaet husholdningsaffald. Under Gammel Strand dykker arkæologerne ned i elitens forbrug, og lagene under Højbro Plads vidner om nogle af de mange brande, der prægede de tæt bebyggede kvarterer.

www.roskildemuseum.dk/

På sporet af fortiden

Særudstilling
Frem til 1. marts 2012

Det danske kulturlandskab er fyldt med spor af fortiden. I udstillingen bliver der sat fokus på formidlingen af kultursporerne i landskabet.

I udstillingen kan børn og voksne gå på opdagelse i konkrete kulturspor og finde nye spændende vinkler på fortidens præstationer. Udover udstillingen vil der via turfoldere, være muligheder for publikum til selv at gå på opdagelse i landskabet ved Roskilde og Lejre.

www.natmus.dk/

Møder med Danmarks oldtid

Hjemmesiden <http://oldtiden.natmus.dk/>

Nationalmuseets hjemmeside *Møder med Danmarks Oldtid* er udviklet af medarbejdere ved Danmarks Oldtid (Forsknings- og Formidlingsafdelingen) i samarbejde med Danmarks Grundforskningsfonds Center for Tekstiltforskning (CTR) ved Københavns Universitet.

Vil du på en rejse tilbage til Danmarks oldtid, så kan du her se nogle af de mange enestående genstande fra Nationalmuseets oldtidsudstilling. Du kan komme tæt på fortidens mennesker i livet og døden og på de kunstværker, som de skabte.

Oldtiden i Danmark dækker tiden fra 12.500 f.Kr. til 1050 e.Kr. Du kan vælge den periode, som interesserer dig mest, eller du kan gå på opdagelse i de mange historier.

God fornøjelse!

TILMELDINGSSKEMA FORÅR 2012

Afsender

Navn _____

Adresse _____

Telefon _____

Mail _____

Sendes til Bente Larsen, Egevangshusene 71, 2630 Taastrup. (Eller tilmeld via skemaet på www.tvaerpilen.dk)

Aktiviteter

Tur til pottemagerværkstedet i Sagnlandet

Onsdag den 9. maj kl. 18.30 (evt. picnic kl. 17.00)
Sagnlandet Lejre

Vi har mulighed for at bestille Telebus i tilslutning til toget på Lejre Station

Antal personer: _____ (tilmeld senest den 20. april)

Ønsker picnic (medbragt mad): _____ (sæt x)

Har brug for Telebussen: _____ (sæt x)

Ønsker kørelejlighed: _____ (sæt x)

Kører selv og kan medtage antal personer: _____

Ønsker at købe sæsonkort for 60 kr.: _____ (antal)

Da porten er låst (efter lukketid), er det vigtigt at komme til den aftalte tid.

Bustur til Ladby

Lørdag den 2. juni

Afgang kl. 8.30 fra Valby Station

kl. 9.00 fra Høje Taastrup Station

Hjem kl. 18.00 til Høje Taastrup Station

kl. 18.30 til Valby Station

Antal personer: _____ (foreløbig tilmelding)

Står på bussen i: _____

Pris:

Tværpilens medlemmer: 300 kr.

Gæster: 400 kr.

Sidste frist for indbetaling er fredag den 20. april.

NB! Du er først endeligt tilmeldt, når vi har modtaget din betaling.

Læsestof

Nyt fra Tværpilen (papirudgave)

Vil gerne tegne abonnement: _____

Vil gerne have yderligere oplysninger: _____

Ros og ris, forslag og ideer
